

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 276

TOLLHEGYEN.

— szeptember 10.

(Uj rendszer.) A legmakacsabb haladópárti elmét is megvilágosították, recte megszégyenítették az utóbbi napok eseményei. Apponyi — a király egyik minisztere — nyíltan kijelentette Jászberényben, hogy az új kormány nem hazudozik Ó Felsége előtt, hanem az igazságot leplezetlenül tárják fel előtte s hogy az átmeneti időszak után újra kezdődik a nemzet önállóságáért való küzdelem. Hát Kassán mi történt? Az, amiről még csak egy évvel azelőtt álmodni sem igen mertünk. A honvédelmi miniszter tábornoki díszben koszoruzta meg a honvédelméket s díszben jelelték meg az ünnepélyen, nem csupán a honvédség, hanem a közös hadsereg tisztjei is. Ha ez nem új rendszer, ha ezek nem új idők, akkor megállott a világ kereke, vagy a pesszimizták fejéből hiányzik egy kerék. Az sem változtat a dolgon, ha valami háborúra, balkánakorióra való tekintetből kedveznek a magyaroknak, mert az a jó, hogy végrevalahára van olyan új rendszer, melynek keretén belül kedveznek a magyaroknak.

(Merénylet a király ellen.) Anarkhiszták merényletet terveztek az öreg király ellen, azért maradt el a király trebinjei útja. No meg Szerbia is idegenkedett tőle. Az volt az igazi merénylet, ki ezt a nagy garral hirdetett utazást tanácsolta királyunknak, azután a terv visszaszívására adta a fejét. Ennek a

merényletnek a neve pedig Goluchovszky. Mert ha a külügyminiszter ügyetlen és két balkezű ember, annak minden cselekedete merénylet az uralkodó és az ország tekintélye és biztonsága ellen.

(A király és a merénylet.) A zárai anarkista terveket nem vesszük túlságosan komolyan. Öreg királyunknak minden golyóálló páncélnál erősebb védelme az ő alkotmányos érzülete. De meg szerencséje is van Ó Felségének a merénylettekkel szemben. Ha egyszer nem fogott rajta Li fényi tőre, máskor pedig kibirta a Tisza Pisták, Fajérvaryék és Kristóftynak merénylet politikájá, akkor majd csak megtalálta volna fölkent személyét ezentúl is a gondviselés.

(Gondviselés.) Ez a szó eszembe juttat egy rég elhangzott tréfát. J.-Berényben történt, a hová Apponyit rendezen elkísérte a jó öreg, néhai való Ivánka Zsigmond is. Egy ily kirándulás alkalmával került szóba Ivánkának báró Majtényi Lászlóval, a híres hontmegyei basával vívott párbaja is. Majtényi golyója az öreg nadrágjának a gombján akadt meg, más-ként megölte volna menthetlenül.

— Gondviselés örökösödött felettem! mondá az öreg ur egzaltálton.

— No meg a gomb-viselés! tette hozzá egy jókedvű ujságíró.

(Furcsa óváció.) „Lábhöz tett fegyverrel tisztelgünk Apponyi előtt”, írja „Az Ujság” ujság. Azután elkezdti tárgyalni az Apponyi

„rafogásait” és „huncutságait.” Bizony szerencsés politikus, a ki előtt ezek az urak — nem tisztelégnek!

Az izgatott Olaszország.

— szeptember 10.

A szombaton este kiadott hivatalos kommuniké a király kedvezőtlen egészségi állapotával indokolja a ő felsége dalmáciai utazásának elmaradását. Beavatott körökben a ktrály elhatározása nem keltett nagyobb feltűnést, mert Bécsben már napok óta tudták, hogy a felség külpolitikai okokból nem megy el a tengerészeti hadgyakorlatokra.

Ugyanis szeptember első napjai óta az Adrián folyó tengerészeti hadgyakorlatok a legnagyobb nyugtalanságot keltették Olaszországban. Az olasz lapok napok óta nyugtalanító híreket közöltek Ausztria Magyarország barátság-talan magatartásáról, sőt a radikálisabb organumok azt jelentették, hogy az osztrák-magyar flotta hirtelen támadást készül intézni az olasz pártok ellen.

Hogy a hangulat milyen izgatott Olaszországban, azt a legjobb bizonyítja egy olyan komoly és előkelő lapnak, mint a „Corriere della Sera”-nak az a jelentése, hogy Rómában a nyári szünet dacára több képviselő gyűlt egybe a képviselőházban, ahol izgatottsággal tárgyalták az osztrák-magyar flotta gyakorlatait, melyek az

SÁCI.

Szárnyaszegett dalok.

XXIII.

Ti hervadó, fehér virágok.
Ti sárga őszi lombok!
Előttetek im térdre omlok:
Oh most! csak most éledjetek!
És aztán hulljatok le sorra! . . .
Mert Ó beteg!

Te bus, csapongó, méla lelkem
Óltózz ma gyászruhába!
Röpülj el esőndes ablakára
Csókolva ajkát mig remeg . . .
És hozzám vissza megse térj már,
Mert Ó beteg!

Boralj te csókos holdkép is
Sötét felhő palástba!
Gyötrő képed szemem ne lássa!
És sirjatok, ti fellegek!
Az Isten is fenn könnyet ejtsen,
Mert Sacy beteg!

XXIV.

Ha elmégy: utánad megyek!
Ha meghalsz: utánad halok:
Repülve, szállva fenn utánad

Tiszta szárnyal
Ha visznek majd az angyalok!

S vigyenek bár a mennybe föl:
Megostromolván az eget
Évezredig várok, míg végre
Előttem is
Megnyílnak majd a kék eget!
Követlek kárhozatra is
Ha ez lesz majd az élted ára,
S tüzet dobok — ha nem bocsátnak
Utánad ott —
Az Isten fényes trónusára!

XXV.

Nem jó beszéd az ajkra,
Midőn a szív betelve . . .
Az ész letűnt pihenni,
És él csupán a lelke!

Beszél az ajk szünetlen,
Midőn a szívben űr van . . .
Szótlan munkál a lélek,
Ha benn' emésztő tűz van.

Nem ad ki szót a szívem,
S mégis veled beszélget . . .
Szótlan szívem dobogva
Tüzeben újra éled!

XXVI.

Hát néked is van könnyhullásod,
Lelkednek is van hát fájdalma,
Amit kiöntesz könnybe', dalba'
Midőn az Ember szíven üt? . . .
Hát nincs neked se boldogságod,
S keserves könny ég bús szemedben,
Melyről a fátol tovalebben,
És nem mosolygasz mindenütt? . . .

Azt hittem én: csak szívem' éri
Az ég csapása, szenvedése,
S csak lelkem ég a kételkedésbe',
Az Égi Nagy-hoz hűten . . .
A fájdalmat hát szűd is érzi,
S kiöntött egy-két fájó könnyet,
És lett utána egyre könnyebb,
Ülvén a bú a lelkeden . . .

XXVII.

Neved
Szívembe rejtve mélyen,
Hol eltemetve érzeményem;
Oh másé vagy te, és — más a tied! . . .
Ne félj! Ne félj! . . . Én nem zavarlak!
Szívét kiteve vész-viharnak
A kis poéta másfelé siet . . .
Elszállok, hogy nevem' feledd el,

olasz partokon folynak és amelyeknek bázisát egy Olaszország elleni háború képezi. Több képviselő azonnal a külügyminiszterhez ment, aki kijelentette, hogy felvilágosítást fog kérni az osztrák magyar külügyi kormánytól.

Ugyanaz a lap azt írja, hogy az olasz partok mellett az osztrák-magyar hajók szeptember 3-án éjjel szinleges támadást intéztek Anconára, ahol az ágyulövéseket jól hallották, sőt az örök osztrák-magyar csatahajókat is látták.

Valószínű, hogy Tittoni olasz külügyminiszter felvilágosításokat kért Goluchowszkitól és hogy ennek következtében maradt el a király utazása, a melyre pedig oly nagy előkészületeket tettek.

Még a legmérsékeltőbb lapok is azt irták, hogy Ferencz Józsefnek a dalmáciai hadgyakorlatokon való részvétele legalább is udvariatlanság Olaszországgal szemben.

Politikai hírek.

A király dalmáciai útja. A királynak a dalmáciai hadgyakorlatokról való elmaradását a lapok különféleképpen kommentálják. Ezek szerint Ő felsége dalmáciai útjának elmaradása politikai okokra vezethető vissza. Viszont félhivatalosan kijelentik, hogy ezen magyarázatok tisztán kombinációk. Egyetlen ok, hogy a király meghűlt és kissé enyelkedő. A program egyébként egészen fennáll. Ő felsége képviselőjében Ferencz Ferdinánd főherceg jelenik meg a hadgyakorlatokon.

Wekerle Kossuthoz. Wekerle Sándor miniszterelnök ma levelet irt Kossuthnak, amelyben közölte vele az osztrák miniszterelnökkel a kiegyezés dolgában folytatott tárgyalás lefolyását. Hír szerint szerdán miniszter tanács lesz, amelyen designálják azokat a miniszteri tisztviselőket, akik az osztrák küldöttekkel tanácskozni fognak.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szeptember 10.

Az osztrák miniszterelnök — amint azt már hivatalosan jelentették — vasárnap Budapesten volt, egész nap tárgyalt Wekerle Sándor dr. miniszterelnökkel s abban állapodtak meg, hogy e hónap második felében összeülnek a pártbizottságok, hogy a kiegyezési kérdések egész komplexumát letárgyalják.

Ez az utóbbi megállapodás nagyon fontos, mert világosan azt jelenti, hogy a két kormányelnök megegyezett abban, hogy az új megállapodás alapjául nem az ismert Széll-Körber féle kiegyezést veszi, hanem letárgyalnak minden kérdést és egy egészen új kiegyezést hoznak létre.

Már most itten igen nagy fontossággal bír az a kérdés, hogy vajjon győzni fog-e a magyar álláspont? Mert a magyar álláspont pyözelme azt jelentené, hogy 1905 ig Magyarország és Ausztria között nem vámszövetségi, hanem a Kossuth Ferenc által kontemplált vámszerződési viszony jönne létre.

A kiegyezési kérdések mellett, különösen Apponyi Albert gróf jászberényi és Justh Gyula kassai beszéde foglalkoztatják a politikai világot. Ez a két beszéd teljesen eloszlatta a függetlenségi pártot egyesek aggodalmaskodását. Sőt azt is beszélük, hogy volt már egy iv 32 aláírással, mind tagjai a függetlenségi pártnak akik az utóbbi események miatt ki akartak lépni, de Apponyi gróf beszédének hatása alatt lemondottak erről a szándékukról és elhatározták, hogy az aláírási ívet széjjel tépik. Nagy része volt ebben az elhatározásban a kassai ünnepek is, amelyből meggyőződtek arról, hogy a hadsereg szellemében csakugyan nagy nemzeti haladás van.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A nagyerdei körut.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 10.

A jog- és pénzügybizottság ma délután a városháza nagy tanácstermében ülést tartott, amelyen Bászler Károly tb. főjegyző elnökölt. Az ülésen apróbb, jelentéktelen ügyeket intéztek el. Röviden foglalkoztak a nagyerdei körut létesítésével, amely ugy látszik — s a város szépitészeti szempontjából ajánlatos is volna — végre közeledik a megvalósulás felé. — Napirendre került ezenkívül dr. Magoss György főügyésznek a tanyai birtokok vételének korlátozására vonatkozó javaslata, továbbá dr. Kardos Samunak „Régi okiratok és levelek tára” című műve kiadásához államsegély iránti kérvénye, amelyet a bizottság elvetett.

Az ülésről tudósításunk a következő:

Jelen voltak: Bászler Károly tb. főjegyző, elnök, Roncsik Lajos főszámvevő, Márk Endre, Juhász Ignác, dr. Bacsó Dezső, Simonffy Imre, dr. Tüdős János, Nagy Sándor, Márton Imre, dr. Magoss György, Komlóssy Arthur, Fejér Ferencz dr. Varga Károly tb. tanácsnok, előadó.

A cigányügy rendezése.

Az országos magyar gazdasági szövetség a cigányügyet törvényhozás útján akarja rendeztetni. Debrecen kéri, hogy ő is intézzen ez ügyben feliratot a Házhoz.

A bizottság javasolja, hogy a közgyűlés intézze feliratot a Házhoz.

A kórház mint örökös.

Nagy András debreceni lakos végrendeletileg darabos utcai házát Holes János debreceni lakosra hagyta oly kikötéssel azonban, ha Holes gyermekek nélkül halna el, a ház a hórházra marad.

Holes, kinek két egészséges 4 és 11 éves gyermeke van, most azt kéri a várostól, hogy a kórház mondjon le örökösödési jogáról, mely esetben 500 koronát ad a kórháznak.

A többiekkel . . .
Kegyetlen, szép gyerek . . .

Megyek

Tövises, utlan utakon,
Amerre lelkem vágya von,
Más szívet lelteni, amely még szabad . . .
Keresni más hozzád hasonlót . . .
És csak a lelkem lesz csapongóbb,
S a szívem szomjasabb, vadabb . . .
Megyek . . . és többé sohse látod
Szegény barátod!
Te drága, szép gyerek . . .

XXVIII.

Az első este azt reméltem:
Talán egy kissé tetszem én . . .
Hittem tüzes tekintetednek
Mi törbe ejtett,
S mely villámként röpült felém . . .

S veszélyes játék volt, mit üzél:
Megégetéd a lelkemet . . .
S most, amidőn szívem tiéd már:
Ezerre tépve
Sárba tapodva elveted! . . .

XXIX.

Ha majd kiszáll szivemből minden álmom,
Sémmég egyszer csak álmodni vágyom:
A Te képeddel alszom el . . .
A pohárt fenszögig kihajtom,
S egy kis fehér por ott az ajkon,
Mutatja majd, hogy mit műveltem,

Hogy mire vágyott árva lelkem,
S hogy utját merre lelte fel . . .

S ha majd ki lesz terítve a koporsó
Megtudják, hogy Te voltál az utolsó,
Kiről álmodni vágytam én . . .
S csak álmodozva hosszsan, boldogan
A bolygó lélek tétován rohan . . .
Itt élve kárhozat a részem!
Te érted halva: üdv egészen!
És üdvözülni vágyom én!

XXX.

Ma még kezéd sem érte ajkam,
S borus volt fön az ég is.
A szívem is fájó keservben
Panaszlott egyre, mégis . . .

Ma még csak karba kart se ölténk,
Mind büszkébb vagy Te egyre . . .
Ezért jött könny a könny után ez
Epedő, bús szemekre.

Ma már szived aranyújtásos
Szép diszruhára vágyott.
És sirt a lelkem . . . Ott hagyál Te . . .
És mégis egyre áldott!

Hideg, kacér vagy és — lenézel . . .
Oh mert ruhám szegényes!
Hogy kinevelsz, hogy rám se hajtasz:
Ez lesz halálom, Édes!

XXXI.

Mi végre jöttem e világra?
Hatalmas Alkotóm! felelj!
Hogy meggyűlölvé, megtiporva
Fakult lélekkel vesszek el?
Hogy szívem összetörve, zúzva,
Ne érjen más, csak gúnykacaj;
Hogy soha szívre ne találjak,
Amely, ha vérzem, eltakar? . . .

Hatalmas Alkotóm! felelj hát!
Mi végre is születtem én?
Hogy tört szivemből szerteszálljon
Ezernyi álm és remény?
Hogy boldogságot nem találva
Bolyongjon lelkem tétován?
S hogy szerelméért megnevetve
Szakadjon szét e szív korán?!

XXXII.

Megyek . . . S ivembe tört dőfének,
De ne lássák, hogy vére hull! . . .
Oh, megüdök én halni úgy is,
Jaj nélkül, némán, szólanul!

Élég volt már a gúnykacajból,
Amelylyel lelkezt illetéd . . .
Nem ejti már többé ki ajkam
Az angyalördög szép nevét!

Ha halai keli szíveimnek: rajta!
Csak szerettel vetkezett!
Megyek . . . a sírom készen ugys!
Megásta már azt — két kezéd!

A jogügyi bizottság érdemben nem határozott a kérelem felett mert először azt akarja tudni, mennyit ér a ház, miért is a házat megbecsülés végett kiadta a mérnöki hivatalnak.

A nagyerdői körút.

A város elhatározta, hogy a kövezetvám terhére a Nagyerdőn körutat létesít. A miniszter a határozatot csak úgy hagyta jóvá, hogy a kövezetvám jövedelmét nem használják fel, hanem kölcsönt vesznek fel és azt a kövezetvám jövedelméből törlesztik.

A bizottság javasolja, hogy a miniszter által javasolt módon létesítsék a körut.

A tanyai birtokok vételének korlátozása.

A város régi statumai alapján debreceni tanyai birtokot csakis debreceni polgár vásárolhatott meg. Ha más akart ilyen birtokhoz jutni, esetről-esetre külön kellett kérelmezni. Ezt a korlátozást akarják most megváltoztatni. Magoss György főügyész véleményét mondta ez ügyben és a mellett szól hogy ez a régi statumot eltöröltessék, mert azt és erre számtalan megtörtént esetet hoz fel, sokféleképp kijátszák.

Márk Endre osztja a főügyész véleményét, törleendőnek tartja a statumot, mert már a házakról, az ondódi földekről is töröltük ezt a korlátozást.

Komlóssy Arthur szerint 6-8 év előtt ez a dolog már előkerült, de a közgyűlés megbuktatta. Szintén hozzájárul a statumot eltöröléséhez.

Magoss főügyész a város fejlődése szempontjából is szükségesnek tartja a statumok eltörölését. Nem az a célunk, hogy az idegeneket kizárjuk, hanem éppen az ellenkező.

Nagy Sándor a határozat előtt megkérdezné a gazdasági bizottság véleményét.

A bizottság nagy többséggel a statumok eltörölését javasolja.

Dr. Kardos Samu kérelme.

Kardos Samu dr a „Régi okiratok és levelek tára” című mű szerkesztője művének megjelenéséhez államszegélyt kér.

A jogügyi bizottságot véleményadásra hívta fel a tanács, annak figyelembevételével, hogy a városi tanács egyszer már segélyezte és akkor kimondotta, hogy többé segélyt nem ad.

Komlóssy Arthurszeretné tudni, mennyi segélyt kapott eddig.

Varga Károly előadó 306 korona, 6 pedig fizetett 5040 korona nyomtatási költséget. Fejér Ferenc azt indítványozza, bizzák meg az előadót, tudja meg, mennyi lenne az az állandó segély.

Komlóssy Arthur 150 korona segélyt javasol.

A bizottság javasolja, hogy több segély ne adassék.

A bizottság a tárgyalás folytatását esztörték délutánra halasztotta.

Évmegnyitás a főiskolán.

(Saját tudósítónktól.)

— szeptember 10.

A beköszöntött ősszel érkezett a szellem ifju harcosainak munkaideje is. A ref. nagytemplom harangjainak bugó, hívogató szózatára összesereglettek a kisebb nagyobb diákok az ós Collegium falai között, hogy az Isten nevének dicsőítésével fogjanak ujult erővel a munkához, amely a jövő hatalmas épületének felrakására irányul.

A harcosok tábora a templomból lép át az iskola küszöbére, hogy fáradozásának gyümölcsére az Égiek áldását megnyerhesse. A hit és a tudás közzébe azok, melyeket a pihenéstől felfrissülve, a lélek boldog reményességével és vágyakozással léptek át ma is az ifjak, az újabb iskolai év első napján.

A nagytemplomban, amelyet színültig megtöltött az akadémia két tanszakának, a gimnáziumnak és tanítóképző intézetnek ifjusága, a főiskola tanárkars, városunk néhány vezér alakja, a lelkészi kar, a kápláni vizsgára beérkezett papjelöltek és a közönség, istentisztelet nyitotta meg az évet.

37. dics 1. 2 és 3. versinek elneklése után lovag Csiki Lajos, főiskolai lelkész, teológiai tanár magasztos imádsága következett. Áldást, erőt, kitartást kér az Égtől a tanulói ifjuságra és annak tanáira, hogy megvalósuljanak a szülők titokban táplált édes reményei.

A lélekemelő imádságot a Főiskola, nagy Cantus szép éneke, majd az istentisztelettel záró 179. dics. 10. verse követtei mely után az ifjuság tanárainak vezetése mellett bevonultak a tudományok csarnokába.

A gimnáziumi tanulók tantermeikben

Küzdöttem érte, hogy ne vess meg,

Oh én szegény, koldus-diák! . . .

S az álmok szerte-foszladának . . .

Utópiák . . . utópiák . . .

XXXV.

EPILOG.

A búcsúcsók, mit néki adtál,

Szívemnek végső tördőfés vala.

S a kis pótát még csak megse láttad,

Boldogságának átkos Angyala . . .

Lelkének gyilkos Angyala . . .

Elmégy tehát — örökre tőlem,

De itt hagyod beteg, bús lelkemet . . .

A cifra kardbojt többet ér e szívnél!

Oh menj! rohanj! . . . Isten legyen veled.

Isten hozzád . . . Isten veled! . . .

Gyülöllek! . . . Oh már nem imádlak!

Kiábrándítád végkép szívemet!

Oh bűnös út az utad! Látom . . . érzem . . .

Nem ejti már ki többé szám neved . . .

Az átkos, vétkes szép nevet . . .

Sivít a gőzgép . . . száll a füstje,

Már viszi a Poklot és a Mennyet . . .

És megszakadt a bús daloknak árja . . .

E végső dalban eltemetlek . . .

Örökre eltemetlek!

Szabó István.

helyet foglalva adták le a jelentkezést osztályfőnökeiknek, majd az oratoriumban hallgatták meg az iskolai törvények fölolvassát és az igazgató intő, buzdító beszédét.

Az öregebb diákok, az akadémiai hallgatók pedig a díszterembe mentek, ahol délelőtt 10 órakor tartotta dr Haendel Vilmos a főiskola ez idei rektorprofesszora rektori székfoglalóját.

A székfoglaló ünnepélyt a Cantus nyitotta meg szépénekével, mely után dr. Haendel, a fiatal, nagytehetségű jogtudós „Allamalkulatók” címen olvasta fel rektori székfoglalója alkalmából hatalmas, mely tudomány értekezést, amely jogiszempontból igen nagy figyelmet érdemel. A monarchialis viszonyokról, a personál és reál unióról, az egyes államok ide vágó viszonyairól szóló mélyen járó, tudományos stílusban megírott értekezést a jelenvolt összes főiskolai tanárkar és az akadémia mindkét tanszakát negymennyiségben képviselő ifjuság hatalmas éljenzéssel fogadot, amelyben benne volt az ifjuság rektor iránti bizalma és szeretete is.

Most pedig már megkezdődik a nagy harc, a szellem harea a jövőnek, a jövővel, a jövőért. A tudomány csarnokainak komor kapui megnyitak és be is zárultak tiz hónapra az egybesereglett tanulni, tudni vágyó ifjuság mögött, míg majd egy újabb esztendő leforgásával — a multak eseményei velők megint megisméllődnek.

A gimnáziumban már az előadások azonnal megkezdődnek, míg az akadémia két tanszakának ifjusága, a jelentkezésekkel elfoglalt idő letelte után csak majd e hó vége felé fogják hallgatni tudós professzoraikat.

KÖZIGAZGATÁS.

Adótárgyalások.

(Huszonharmadik nap.)

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 10.

Ma folytatta az adókévitő bizottság két nap óta szünetelő működését dr Megyeri Kálmán ügyvéd elnöklése alatt. A tárgyalásra mintegy 60-70-en voltak beidézve kerékgyártók, kőművesek, kovácsok, pékek, óráskok, kereskedők stb, akiknek adóját a bizottság a következőképen állapította meg:

Frenczy Gyula kéménysepi 80 kor., Molnár Imre kerékgyártó 21 kor., Kovalovszky János kerékgyártó 36 kor., Ungváry Mihály kerékgyártó 65 kor., özv. Dófrén Iaréné eszmadia 36 kor., özv. Vachsberg Ignác kenyérsütő 26 kor. 4 fillér, Szekeres András kovács 21 kor., Balog Mihály kovács 21 kor., Bartha Dániel kovács 24 kor., Várady Károly kovács mellőzetett, Vaskó István kovács 36 kor., Seerle Gyula kovács 45 kor., Zoller Sámuel kovács 55 kor., Kasza István kőműves 36 kor., Szabó Mihály kőműves 36 kor., Szabó János kőműves 56 kor., özv. Tóth Józsefné köteles 32 kor., Molnár Mihály kötélverő 21 kor., Bartha János kútmester 24 kor., Békessy Sándor kútmester 29 kor. 38 fillér, Varjasi Gyula kosárfonó 54 kor., Faragó Istvánné géplakatos 51 kor., 66 fillér, Szöllősy Dániel lakatos 24 korona, Spitz Gyula lakatos 34 korona, Losonczy János lakatos 118 korona, Grünwald József laptulajdonos 122 korona, Go dstein Bernát tisztító 20 korona, Nagy József mosodás 20 korona, Beck Izidor nyomdász 30 korona, Gramantik Ferenc órás 43 korona, Horváth Gusztáv órás 30 korona 75 fillér, Takács István órás 37 korona, Friedmann Jenő órás 86 korona, dr. Széll Kálmán orvos 95 kor., dr. Sz. Nagy Kálmán orvos 100 korona 80 fillér, dr. Somogyi Zoltán orvos 110 korona, dr. Popper Alajos orvos 120 korona, dr. Hütter Károly orvos 130 korona, Horváth József pék 93 korona 98 fillér, Grünfeld Ferenc bérő 46 korona, Czitrom Ignác pék 75 kor. 70 fillér, Szabó András szabó 21 korona, Klein Ferenc szabó 25 korona, Vidó Sándor Imre 21 korona, Gergely Herman 30 korona, Hermann Benjámín 32 korona, Liebtmann Armin szabó 45 korona, Mauk József szabó

XXXIII.

Ha testem összedől a kinban

S a méreg ölni, hatni fog:

A lelkem ott fenn megtalálja

Mind azt, mi itt lenn még titok!

S pihenni nem lesz vágyódása;

Repül a végtelenben át,

S kísértni fog örökre Téged,

Ki megvetéd ki eldobád!

S ha test:d is majd összeomlik,

S lelked repülve szárnyra kél,

Az, mit talál majd ott az Űrben,

Órök Tavasz helyett a Tél!

S százezred éven át megátal

Üldözni foglak akkor én . . .

Órök csatát viv ott a lelkünk,

A Mindenség kietleném!

XXXIV.

A tört remény vezette élted

A földi lét határain,

Sóvárgó lelkem összetépte

A szenvedés, a bu, a kin . . .

Reméitem, hittem, hogy szeretsz te . . .

Oh én szegény, koldus-diák! . . .

S az álmok szerte foszladának . . .

Utópiák . . . utópiák . . .

Azt hittem, hogy szemed tűzéből

Egy szikra üdv lesz én nekem . . .

Hittem . . . reméitem, s megcsalódtam

Az első drága éjjelen!

67 korona, Szilvász Károlyné női szabó 36 korona, Rosenfeld Mór szállásadó 60 korona, Merkly Ferenc fűszerkereskedő 165 korona, Kohn Adolf és fia bőrkereskedő 470 korona.

Hajdúvármegye tanügye. A megye tanügyi dolgairól Csánky Viktor állami tanfelügyelő tett jelentést a közigazgatási bizottság mai ülésén. A közoktatásügyi miniszter Hídeg István kiskabai tanítót 1120 koronával nyugdíjazta, Brassay Károly dr. magán polgári leányiskolát nyitott Hajdúnánáson, miután Bőszörményi Róza megútván a folytonos üldözötést Gyomára költözött. A miniszter Csiky Kálmán és Szabó Károly szováti tanítók fizetésének kiegészítésére 400—400 korona évi segélyt utalványozott, Horgos Róza hajdubőszörményi gör. kath. tanítónő és Nagy Sándor szováti tanító első korpótlékára 100—100, Mayer Kálmán róm. kath. szoboszlói, Kovács Gábor ref. püspökladányi és Egressy Elek gör. kath. bőszörményi tanítók korpótlékaira évi 200—200 koronát utalványozott.

Közigazgatási bizottsági ülés. Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága Weszprémy Zoltán főispán elnöklete alatt ülést tartott. Jelen voltak: Kovács Gyula alispán, Pákozdy Sándor főjegyző, Dávidházy Sándor tb. főjegyző és dr. Náráczky Béla II. aljegyző, Fauszt Elek pénzügyigazgató, Csánky Viktor tanfelügyelő, Latinovics Mihály államépítészeti hivatali főnök, Losonczy Almos tiszti főorvos, Péntes Sándor árvaszéki elnök, dr. Popper Mór, Rásó Gyula, dr. Nagy Gábor, Major Gyula, Kiss Ferenc, Kömmerling János és Padrah Sándor bizottsági tagok. A szakhivatalok jelentéseit és a folyó ügyeket tárgyalták, azután az árvautgyi felelőváltási és a pótlódó felszámolási albizottságok tartottak ülést.

Közigazgatási bejárás. Ma délelőtt 10 órakor tartották meg a közigazgatási bejárását a sámsói vasut azon összekötő vonalának, amely a hajdúnánási vasutal köti össze. A miniszteri kiküldött elnöklete alatt jelen voltak: Tóth Gergely főmérnök a máv. üzletvezetőség, dr. Tüdős János a nánási és Majerszky Mihály a helyi vasut társaság részéről. A várost Bészler Károly polgármester-helyettes, dr. Boldizsár Kálmán h. főkapitány, Magos György tiszti főügyész dr. Fejér Ferenc közigazgatási bizottsági tag képviselték.

Hajdúvármegye közegészségügye. A közigazgatási bizottság mai ülésén terjesztette be. Losonczy Almos tiszti főorvos havi jelentését Hajdúvármegye közegészségügyi állapotáról a múlt hónapban. A jelentés szerint a járványok csökkentek, csak a kanyaró dühöng még egyre, de ez is enyhe lefolyású, úgy hogy 59 megbetegedett közül csak kető halt meg. A gyermekek közül sokan kaptak gyomorhajt, ez a gyümölcsfogyasztás oka és sokan haltak meg görcsös bántalomban, míg a felnőttek közül sokan haltak meg tüdőgyümökrban. A természetes szaporodás 220 lélek, született 572 gyermek, 17 holtan, meghalt 335 egyén.

Hányan vannak sóvágóék.

Hajsza a cinkosok után.

Rövidesen kézrekerülnek.

Gáspár Zsiga és a többiek.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 10.

A nyomozás és vizsgálat egyre szélesebb mederben folyik a Sóvágó-féle rablóbanda ügyében. Az ügyészségnél, vizsgálóbírósnál egész rakás aktacsomó fekszik már eddig az veszedelmes gonosztevők gáztetteiről, akiknek nyaka körül nap nap után szorosabbra húzódik a hurok. A bizonyítékok rohamos n gyűnnek, szaporodnak. Az egész környék csendőrsége mozgósítva van ebben a monstre bűnügyben

a nyomozásra. Ma újabb tanukat hallgattak ki, akik újabb bűnjeleket szolgáltatottak a vizsgálatot vezető hatóság kezébe.

A haramia banda ezideig kézre került tagjai letartóztatásuk óta nem voltak kihallgatva, ma délután azonban vallatás alá fogták őket, megpróbálták hatni rájuk a felmerült adatokkal, ami természetesen sikertelen maradt. A gazonon meglátszik, hogy Sóvágó Jánosnak a cimborái. Olyan kaliberű emberek teljesen, mint a rettegett vén zsvány. Valgmennyien megrögzött gonosztevők, akikből harapófogóval sem lehet valamást kicsikarni. Mintha csak vérszövettség fűzné össze ezt a veszedelmes bandát, amelynek isten tudja hány ki nem derített bűntény, emberélet terheli a lelkét.

A zsvány szövetkezet tagjai közül Erdei Sándor, Siteri József és Mátyus Andrásné tudvalevőleg megfelebbezték a vádtanácsnak további fogvatartásuk mellett hozott határozatát. A kir. tábla tegnap foglalkozott az ügyel és — amint előre látható volt, — helyben hagyta az első bíróság döntését és elutasította a felebbezést. A jeles alakok bár ezek után teljes tudatába jutottak annak, hogy nagyon zsákba vannak szoritva nem nyugodtak meg a tábla határozatában, hanem újból felebbezték.

Legutóbbi híradásunkban említést tettünk arról, hogy Gáspár Zsiga a banda ötödik tagja, akit már egyszer elcsiptek, de megszökött itt bujkál a környéken. A csendőrök már nyomában voltak a gonosztevőnek, aki ezekben megsejtve a veszedelmet, megint kisiklott a nyomozó járőrök karmai közül.

Gáspár Zsiga elfogatása pedig nagyon jelentős eredmény lenne a nagy szabású bűnügyben. Ismeretes, hogy a Méliusz-téri bűntény tetteseként cigányokat emlegettek. A házban lakók ugyanis valamennyien azt vallották, hogy a rablók cigányos kiejtéssel beszéltek.

Eleinte azt hitték, hogy a rablók csak utánozták a cigányok beszédjarsát, hogy veszély esetén ilyen módon eltereljék magukról a gyanút. Most azonban kitént, hogy a banda tagjai között vannak cigányok is.

Ezek közé tartozik Gáspár Zsiga is, akinek ilyen formán ugyancsak fontos volna a kézrekerítése, ami hihetőleg, ha egyelőre késik is, rövid időn belül bekövetkezik. Megállapította még a vizsgálat, hogy Sóvágó, aki a törvény elől való bujkálásai alatt mintegy nyolc évig élt cigányok között szintén teljesen bírja a cigány nyelvet. A vén gonosz csont pedig égre, földre esküdözött a tárgyaláson, hogy dehogy is tud ő más nyelven beszélni mint magyarul.

Véresre vert házaspár.

— Borzalmas kegyetlenkedés a Kondorosnál. —

(Saját tudósítónktól.)

— szeptember 10.

Párját ritkító borzalmas és részleteiben idegrázó verekedés folyt le ma délután a város határában elhúzódó Kondoros mellett

melynek szánandó áldozata egy szegény öreg paraszt házaspár. A szerencsétleneket eddig ismeretlen tettesek nyilván bosszúból a szó legteljesebb értelmében egyba főbe verték. De ez nem volt elég a minden emberi érzésből kivetkőzött merénylőknek, hanem még áldozataikat valami szekér elé vetették és keresztül vágattak rajok. Aztán pedig mintha mi sem történt volna úgy összeroncsolva és véresen az utszélen hagyták.

Milotay István fancsikai lakos feleségével ma bentjárt Debrecenben. Dolgukat elvégezve haza'elé indultak és ekkor hozzájuk csatlakozott Varga Sándor újföldi gazdálkodó. Nyugodtan, mit sem sejtve baladtak az országúton. Alig érték azonban el a Kondorost, mikor hirtelen elébük bukkant három paraszt legény és husángokkal ütlegelni kezdtek Varga Sándort. Erre Milotay a megtámadott Varga védelmére sietett. A merénylők ezt látva valamennyien Milotayra robantak és úgy összeverték, hogy a szerencsétlen eszméletét veszítve összerogyott. Varga Sándor pedig felhasználván a kedvező alkalmat, elmenekült. A vérszomjas legények most már afeletti dühükben, hogy Varga Sándor elmenekült, Milotay feleségének estek és a fején oly súlyos sérülést ejtettek, hogy a boldogtalan asszony vérbeborulva esett össze az utszélen.

De még mindezzel nem elégedtek meg a tettesek, hanem a közelben álló szekerekkel keresztül hajtottak a földön fetregő szerencsétleneken, kiken a lovak patkói súlyos zuzódásokat ejtettek.

Órák hosszat kiálódta a szerencsétlenek az eset színhelyén, míg az arra járók reájuk akadtak. Azonnal beszállították őket Debrecenbe. Debrecen közelében a Dohánygyári uton azonban a nagy vérvesztéséből következtében állapotuk annyira súlyosbított, hogy kénytelenek voltak a közeli Bábaképezdében elhelyezni a rettenetesen összevert házaspárt, hol első segélyben részesültek, aztán még az est folyamán átszállították a szerencsétleneket a kórházba.

A csendőrség, melynek az esetet azonnal bejelentették, meglette a legszélesebb körű intézkedéseket a tettesek kézrekerítésére.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— szeptember 10.

„Borítsunk fátylat a multakra“,
De csak a magyar borítgassa?
Hogy a király is kezdi végre
Ennek dicső példája Kassa.

Uram, királyom az a honvéd
A kit dicsőít ez az emlék,
Fölkél a sirból, hogyha hívod
S ha kell, a poklok ellen megvéd!

Megkondultak a kis harangok.

— szeptember 10.

Nem valami romantikus, kolostorkörnyéki história bevezetéséül szólnak a kis harangok, hanem a komoly, fáradsalmas iskolaelv kezdetét jelzik és ezután már minden nap és minden órában megszólalnak, pontosan cibáltatván a mordképű pedellusok által.

Megkondulnak a kis harangok igen sokszor, amiglen meggyötört gyermeklekek fölött megint leperog egy nehéz esztendő... Megteltek az iskolák és megteltek volna akkor is, ha mégegyszer annyi tanítéletünk volna, mint amennyi, hála Istennek már van. Mennyi remény, mennyi áldozat, mennyi vágy, ter, törekvés és igyekezet találkozására egy ilyen tanév-megnyitás! És mennyi kiábrándulás, letörés, kétségbeesés és bukás maga az élet, ahová az iskola vezet.

De azért mindig majdnem kétszerannyi a tudományos utra serkentett kis eszkimók száma, mint amennyi fókát tartogat számunkra a mohón megostromolt jövő.

És mennyi köny, mennyi siralom, bánkodás és keserű panasz tör elő később, ami-

kor sok alkotásra képes energia pusztult el dohos könyvek lapozgatásában és sok ifjú erő fonnyadt el megvívhatatlan harcok küzdelmében.

Nagy temetője van az ábrándoknak és a letört remények keresztjének nagy az erdeje. De nincsen olyan erdő és nincsen annyi tilalomfa, amelyen ne esortetne keresztül az emberi hívság, ez a fekevesztett beteg indulat. És ez a vad, esztelen esortetés az iskolák küszöbénél kezdődik.

Az iskolák küszöbénél, ahol egymáson gázolnak keresztül a szülők, maguk előtt tiszkolván gyermekeiket a tudományos vértanúságokra.

És amott, ahol a kétszerkettőt nem papíron fejtik meg, hanem józan gyakorlattal, az okos, becsületes, nemes iparosmunka műhelyeinek ablakában, elsárgítja az idő, belepi a por a cselemlen táblát: Itt egy ügyes fiú fizetéssel inasnak felvétetik.

— **Jegyzetek.** Gáspár Imre ily című verses kötetének nyomtatása a jövő héten kezdetét veszi. Szerző arra kéri a még künn levő aláírásiívek tartóit, hogy azokat címére, Petőfi-tér 10. szám alá, vagy ifj. Csáthy Ferenc könyvkereskedéséhez elküldeni sziveskedjék.

— **Erzsébet királyné emléke.** Gizella bajor hercegnő ma reggel Münchenből ideérkezett és délelőtt 11 órakor résztvett a néni Erzsébet királyné lelkiüdvéért a Hofburg templomában tartott gyászmisén. Ferencz Szalvátor főherceg Ischlból és Salm Mária Krisztina hercegnő Boroszlóból ideérkeztek, hogy néhai Erzsébet királyné sirjánál imádkozzanak.

— **Déli vasut államosítása.** Egy bécsi lap budapesti tudósítás alapján írja, hogy a kiegyezési tárgyalások alkalmából, melyek a két miniszterium között már legközelebb megkezdődnek, szóba fog kerülni a déli vasut államosítása is. Magyarország részéről már gyakran hangoztatták a déli vasut államosításának szükségességét, de mivel Ausztria tudtán kívül ez nem vihető keresztül, az őszi kiegyezési tárgyalások anyagába ezt a kérdést is felvették.

— **Uj ifjusági egyesület.** A közigazgatási tanfolyam hallgatói között mozgalom indult meg egy egyesület alakítására, melynek célja az önképzés mellett a barátság az egyetértés ápolása lenne. A gyűlésre összejött hallgatók szűkebb körű bizottságra ruházták az egyesület alapszabályainak kidolgozását, amely bizottság már meg is kezdte működését.

— **A jogászfifuság mozgalma.** Alig gyülekeztek össze az öreg Kollegium mohos falai közé a lelkes muzsafiak — máris megkezdődött a mozgalom, a pezsgő élet. Egy nagy kérdés foglalkoztatja az ifjakat: ki lesz az idei vezér, ki lesz a jogász elnök? A bizalom két jelölt között oszlik meg. Mindezzel az akadémiai ifjuság nagy többsége Gaál Lajos negyedéves joghallgató mellett foglal állást, kinek kiváló tulajdonait s rokonszenves, megnyerő egyéniségét nemcsak az ifjuság, hanem a város elkövettsége is jól ismeri. Derék ifjaink különben ép ez ügyben ma este a Törővendéglőben pártértekezletet tartanak, hol is a Gaál párt előreláthatólag impozáns számban lesz képviselve.

— **Értekezlet a kamaránál.** A kir. kormányának köztárház szövetkezetéről kidolgozott törvény tervezete tárgyában Szent-Királyi Tivadár, később Serli Ede elnökletele alatt értekezlet volt tegnap délután 3 órakor, melyen részt vettek és felszóltak Löfkovits Márton, Holländer József, Fleischmanu Mór, Fürst Ödön, Bechert Manó, Geiger Sándor és Winkler Márton urak. Szávay titkár, kit a kamara a folyó hó 12-én tartandó miniszteri értekezletre kiküldött, előadta a tervezet lényegét, mire az egyes

felszóalók kifejtették álláspontjukat és sok értékes utmutatással szolgáltak s a tervezet számos igen lényeges fogyatékosát mutatták ki. Az értekezlet késő esti órákban ért véget. A kamara elnöksége még ma dé. e. tanácskozást tart, melyen a kamara álláspontját az értekezleten nyert benyomások alapján megállapítani fogja.

— **A városházáról.** Ma délelőtt tanácsülés volt, melyen folyó ügyeket intéztek el. Az országos agarászegylet arra kérte a városi tanácsot, hogy október 18—23 között lássa vendégül az egylet tagjait a Hortobágyon és a területet adja át, úgy mint előző években a magyar sport céljaira. A városi tanács mai ülésén elhatározta, hogy a területet és az istállókat átengedi, ami pedig a vendéglátás egyéb részét illeti forduljon az egylet a Hortobágy vendéglőshöz. Ma jött le a városához a földművelésügyi miniszter leirata, melyben hivatalosan értesíti a várost a gazdasági tanintézetnek akadémiává való emeléséről. A tanács ez alkalmából az akadémia tanári karát melegen üdvözöli. A helyi vasut igazgatósága a nagyerdei háló csőszhálózatát a sámsóni vasúthoz megállóhely létesítéséhez kért engedélyt a tanácstól, mely a kérést a közigazgatási bizottság elé utasította.

— **A postások egyenruhája.** A Magyar Tudósító jelenti: Egyes lapokban az a hír jelent meg, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a postások egyenruháját megváltoztatta oly formán, hogy ezzel a változtatással a postások nagy testületének ruházata magyaros jellegét teljesen elveszítette. Ézzel szemben illetékes helyről felhatalmazták a Magyar Tudósítót annak kijelentésére, hogy ez a híresztelés minden alapot nélkülöz. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a postások ruházatának megváltoztatására nézve még semmiféle intézkedést nem tett.

— **Eljegyzés.** Kovács Kálnán posta a távirtda tiszt eljegyezte Ronay László posta táv. s. ellenőr szép és kedves leányát Ilonkát.

— **Halálos menetelés.** A nagyvárad 4-ik honvédgyalogezred tartalékos legénysége tegnap hajnalban Kardó község határába vonult ki, melynek erdeje tövében az évenként szokásos harcoszerű lövészetet tartották meg éles töltényekkel. A gyakorlat minden baj nélkül folyt le. A csapat utban volt hazafelé, a legénység kifáradva gyalogolt teljes felszereléssel a nagy hőségben. A második század, ez tartalékos közhonvédje az utközépen összeesett. Eszméletlen állapotban szédtek fel és bevitták a csapatkórházba, ahol nem tért magához és délutánig meg is halt.

— **Halálos késelés.** Ujvidék, szept. 9. Egy itte i koromban mulatozás közben Cserevicski Pajo megszúrta Teodorovics S. vezetőt, majd pedig a Teodorovicsnak segítségére szintén kést rántó Obradovics Tosora támadt kit halálosan szurt meg.

— **A lelkiismeret.** A Bika kávéház vendégei között üldögél a törvényhatósági bizottság egyik tagja. Az a tulajdonsága ennek a férfinak, hogy nincs tájékozódva az események fölött és még azt is elfelejti, ami vele történik. Mondja neki az egyik ösmérőse, hogy a most következő esküdszéki ciklusra esküdtül kisorsolták.

— Igazán? Nem is tudtam, — érdeklődik a városatya. — Különben nem nagy baj.

— Lehet ám ott aludni is, — oktatják. — Vannak unalmas tárgyalások, amelyeket maga úgy is végig alszik.

— No és a lelkiismeret? — veti fel a kérdést valaki.

— Az már úgy is alszik, — adja rá a választ a városatya egyik szeretetreméltó ösmérőse.

— **Pórujárt rablómerénylet.** Viczli János betonmunkás az éjszaka három óra tájban széles jókedvvel igyekezett hazafelé. Az éjszakát a Ferencváros különböző korezmáiban és kávéházaiban mulatta végig. A Márton utca 18 számú háza előtt egyszerre egy fiatal ember állott eléje és bizalmasan megszólította Viczlit:

— Van-e még pénze Viczli bácsi?

Viczli a fiatal emberben felismerte egyik mulató társát és így gyanulatul válaszolta:

— Van még vagy három forintom.

— Na ha van, akkor ide adod — kiáltotta és a következő pillanatban torkon ragadta Viczlit, a földre teperte és el, akarta rabolni a pénzét. Viczli segítségért kiáltott. Szerencséjére éppen abban a pillanatban fordult az utcába Karácsonyi István 1267 számú rendőr aki az utonállóra vetette magát. A csavargó futásnak eredt és csakhamar eltűnt a sötétben. A rendőr azonban megismerte az elmenekült utonállóban Hartung Lajos 21 éves napszámost, aki a főváros területéről ki van tiltva. Tíz percel később a rendőr az országos vásártéren találkozott Hartunggal, akit lefogott és a kapitányságra akarta vinni. A Randler utcában Hartungegyszerre kést rántott elő és a rendőrré támadt. Karácsonyi erre előkapta revolverét és a levegőbe lött. A csavargót csak ezenközben sikerült egéruat nyerni és a nyitott késsel a kezében menekült tovább. Egyszerre Manda Ferenc vásárcsarnoki szolgálta u. j. Az e keseredett csavargó most a szolgára támadt.

— Téged is eszurlak gazember! — kiállt.

A rendőr, aki a menekülő utonálló nyomában volt állandóan, láva a veszedelmes helyzetet, csúba vette a beörst és revolverét kétszer egymásután elsütötte. A csavargó megtántorodott, majd eszméletlenül összeesett. Mind a két golyó a mellén találta. A mentő az István kórházba vitték.

x **LETZTER JOZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfaluassy ház. Állandó fényképkészítés a műterem kapubejáratánál levő kiskakában.

x **Kinek életbiztosítási ajánlata** vissza lett utasítva forduljon bizalommal Telkes Dező főügynökhöz Budapest, I. Attila utca 85. Válaszbélyeg mellettekelendő. Alügynökök díjaztatnak.

x **Magyar ember nem használ mást, csak a híres Hajdusági pedrót,** mert a legjobb bajusznovesztő és ápolószer az összes bajuszpedrő készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 filléért utánvétellel bérmentve küld a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész. Debrecen, Kossuth-utca.

x **Iskolánövendékek** részére legolcsóbb bevásárlási forrás u. m. füzetek, körzők, rajzeszközök, rajztábla stb. iskolaszerekben **Pongrácz Géza** papírraktárában. Ugyanott iskolakönyvek bekötötten darabonként. **20 filléért.**

x Az Arany Bika kávéházba minden este előgányzene.

A Duna halottja.

Ismeretlen holttest a hullámok között. Debreczenbe vezető nyomok.

(Saját tudósíonktól.)

— szeptember 10

A szőke Duna hullámai titokzatos esetet rejtegettek egy álló hétig a hatóságok és a nagy nyilvánosság elől. Egy ismeretlen hulláról van szó, melyet az elmúlt héten Dunavécseán fogtak ki a halászok. A 45—50 év körüli férfi holttest már teljesen oszlásnak indult, ami arra enged következtetni, hogy már 5—6 napja van a vízben. A hulló 168 centiméter magas jól táplált és fejlett férfi. A haja őszbe csavarodó

barna, homloka magas, bajusza barna. A rajta levő ruházatról ítélve a halott határozottan uri ember lehetett. Nyakkendőjébe és kalapjába ez a cégjelzés látható,

„Schwarz B. utóda
Debreczen.”

Mint hogy, hullán más semmi oly jel nincs, mely által személynazonosságát megállapítani lehetne a dunavecsei szolgabíróság sűrűsége megkereste a debreceni rendőrséget, hogy indítson vizsgálatot a titokzatos halott kilétének megállapítására.

A ténykörülményekből az tűnik ki, hogy öngyilkosság esete forog fenn mert a hullám a külérőszaknak semmi nyoma nem látszik.

A rendőrség a vett megkeresés folytán megindította a vizsgálatot.

SZÍNHÁZ.

A szini-idény.

Zilahy Gyula jelentése.

— szeptember 10.

Zilahy Gyula a debreceni színház igazgatója a következő előleges színházi jelentést bocsátotta ki:

Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy a városi színházat 1906 szeptember 26-án megnyitom. — Egyben van szerencsém társulatomból névsorát bemutatni.

I. Ugyvezetőség: Zilahy Gyula igazgató és fő rendező, Békés Gyula titkár, Fekete Oszkár karnagy, Fekete Adolf második karnagy, Szakács Andor rendező, Polgár Sándor rendező, Győre Alajos pénztáros, Poprády Árpád sugó, Papp Gyula sugó, Vadász Lajos ügyelő.

II. Előadó személyzet: Holgys: Arday Ida drámai és vígjátéki anya, Almásy Lola társalgási és szalon színésznő, Főthly Frida operette szubrett, népszínmű énekesnő, Sz. Gardonyi Teréz operette és népszínmű komika, Hahnel Aranka drámai szende és vígjátéki színésznő, Lónyai Piroska operette szubrett, Lukács Juliska hősnő, Radó Anna opera, és operette énekesnő, Szabó Irma naive, Vida Ilona opera és operette énekesnő, Perczel Carola, Perczel Rózsi balett-táncosnők. Urak: Árkosy Vilmos operette és népszínmű bariton, Bay László opera és operette bariton. Békés Gyula vígjátéki és jellemszínész, Bérczi Ernő lírai szelmes naturbursch, Deésy Alfréd szerelmes bonviván, Karácsony Imre opera és operette tenor, Polgár Sándor opera és operette buffó, komikus. Szalay Gyula opera és operettenor, Szakács Andor hősszerelmes, Sarkady Vilmos operette komikus, Szabó Gyula operette buffó, komikus, Szende Rezső társalgási színész, Ternyei Lajos szerelmes és énekes bonviván, Zilahy Gyula vígjátéki színész, bonviván.

III. Segéd személyzet: Arady Vilma, Bolya Mariska, B. Cankor Róza, Gálitzky Margit, Gálitzky Etel, Kertész Kats, Kállai He mic, Kardos Tusi, Kontha Terus, Magda Eszti, Petre Klári, Palásty Ilona, Rutkay Adél, Szabó Mariska, Várady Józsa, Vadász Lajosné, Arady Árpád, Barabás Károly, Gajdzsinszky Pál, Gazdacska Lajos, Kolozsvári Albert, Kiss József, Kiss J. Sándor, Lenkei György, Magaházy János, Martonfi Jenő, Nagy József, Papp Ferenc, Péterfy József, Petre Ferencz, Rónai Géza, Salágyi Ernő, Ungvári Vilmos. Zenekar: 24 tagu saját zenekar.

IV. Műszaki vezetés. Műszaki felügyelő és festő: Gyöngyösy Viktor. Gépész: Tóth János, egy segéddel. Fodrász: Petríziny János három segéddel. Könyvtáros: Nagy József. Diszmeister: Kődbány Károly tizenkét diszitővel. Szeretős: Kerékes István három segéddel. Főruhátáros: Horváth Ferenc két segéddel. Ruhátáros: Fischer Antal. Fővilá-

gosító: Török József. Világosító: Kátó Imre. Szerkesztő: Meixner Ferenc. Portás: Katonka József 24 jegyszede. Müscromra vonatkozólag tisztelettel jelentem, hogy a fővárosi színházak kiválóbb ujdonságai mellett sorra színt fogom hozni a régi jelesebb irodalmi termékeket, drámát, színművet, vígjátékot, népszínművet, operát és operettet egyaránt.

Bérlet: A színházi bizottság határozata folytán értesítjük a t. bérlet közönséget, hogy a főszkönyvezett bérlet jogai, tekintettel a bérelni szándékozók nagy számára: eskis folyó hó 23. délután 5 óráig tartatik fenn, s a bérletösszeg első fele a jegy kiváltásakor, a másik fele pedig 1907. január elsején a jog elvezetésének terhe alatt kifizetendő. Kelt Debreczen, 1906. szept. hó. Kötő tisztelettel Zilahy Gyula igazgató.

TAVIRATOK.

Szokolisták visszatérése.

Fiume, szept. 10. A szokolisták mára jelzett visszatérésére kivezényeltek két század katonaságot az esetleges zavargás megakadályozására. A katonaság megszállta a pályaudvart és a pályatestet.

Bányásztrájk.

Petrozsény, szeptember 10. A petrozsényi sztrájkoló bányászok legnagyobb része ma felvette a munkát. A társaság az összes munkásokat azok kivételével, akik ellen büntető eljárás van folyamatban, visszafogadta.

A boxerek.

London, szept. 20. (Reuter.) Sanghajból jelentik, hogy Shoppingfutot aug. 16-án egy boxer-banda megtámadta. A misszionáriusok és a keresztény lakosság a kormányzó épületében kerestek védelmet, a boxerek azonban üldözőbe vették őket. A boxerek a hatóságot megfélemlítették és az egész helységet hatalmukba kerítették. Egy véletlenül a városban időző német tiszt a csekély számú kínai katonaságot maga köré gyűjtötte és leverte a boxereket, kiknek vezére és 11 embere elesett, 42 pedig fogságba került. A többiek elmenekültek. Később megérkezett egy kínai tábornok nagyszámú katonasággal. A misszionáriusok biztonságban vannak.

Oroszországból.

Szentpétervár, szept. 10. Siedlesben tegnap a forradalmárok különböző utcákon lövöldöztek katonai járőrökre. Azokra a házakra, amelyekből a katonaságra lőttek a katonaság sortűzet adott.

Elgazolt szekér.

Szeged, szept. 10. A Rókus őrháznál a Nagyváradról Szegedre induló vonat ma este elgazolt egy emberekkel megrakott városi szekeret. Hat ember szörnyet halt.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, szeptember 10.

Buzakinálát és vételkedv jó. Bányadt irányzat mellett 45.000 métermázsza került forgalomba 10 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonafajták közül tengeri 5 fillérrel olcsóbb. Rozs tíz fillérrel, zab bányadtabb, árpa nyugodt.

Idő: szép.	
Buza októberre	13.86—88.
Buza áprilisra	14.58—60.
Rozs októberre	12.00—02.
Rozs áprilisra	12.56—58.

Zab októberre	12.72—74.
Zab áprilisra	13.00—02.
Tengeri augusztusra	—
Tengeri szeptemberre	11.66—68.
Tengeri 1907 májusra	19.49—6.
Repece augusztusra	—

Szerkesztői-posta.

Hegyesi. Az „Atheneum Nagynaptár”-ban megtalál minden adatot.

G. K. F. Intézkedtünk. Holnap utnak indítjuk.

Honka. A „Sacy” című verses ciklus szerzője, Szabó István hittanhallgató rendes munkatársunk előfizetés útján önálló kötetben szándékozik közrebocsátani. A zseniális fiatal költő első könyve bizonyára a legmelegebb fogadtatásban fog részesülni. Töle, mint leveleiben említett többi rendes munkatársunktól is (Szunyogh Barna Pálffy József, Widovich Ernő) minél többet fogunk közölni.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város Főispánja.

17. szám. vrs.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál a tiszti főorvosi állás megüresedvén, ezen kinevezésem folytán betöltendő s évi 3200 korona fizetéssel és 600 korona lakpénzzel díjazott tiszti főorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom azon orvostudor urakat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883: I. tcz. 9. §-ban illetve a m. kir. Belügyminister által a m. kir. Vallás- és Közoktatásügyi ministerrel egyetértőleg 80009/1893 szám alatt kiadott szabályrendeletben körülírt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi október hó 1-én napjának délután 5 órájáig annyival is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező pályázati kérvényeket figyelembe venni nem fogom. 459—2—1.

Debreczen, 1906. szept. hó 3.

Weszprémy Zoltán
főispán.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város Főispánja.

17. szám. vrs.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál évi 2800 korona fizetés és 500 korona lakpénzzel javadalmazott házipénztárnok állás üresedvén meg, ezen az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésen választás útján betöltendő állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják s a törvényben előírt képesítést kimutatni képesek, hogy a minősítést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt bizottság elnökéhez folyó évi október hó 1 napjának délután 5 órájáig annyival is inkább nyujtsák be, mert későbbben érkező pályázati kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Ez alkalommal a választás folytán esetleg üresedésbe jövő állásokra is pályázatot nyitattik. 460—2—1.

Debreczen, 1906. szeptember 3.

Weszprémy Zoltán
főispán.

Zongora hangolás

és javításokat

ugyszintén mindennemű hangszerek

j a v i t á s á t

elvállalja

Schmidt S.

zongora és hangszer készítő.

Ilyen még nem volt soha!!

Nyerhet

több százezer koronát

1, 2, 3 koronával! 441-30-8

Nem nyereség esetén

a pénze megtérül!

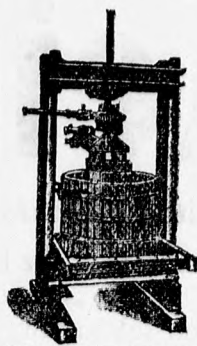
— Siessen tehát a —

SZERENCSEBANK

Csapó-utca 11. számú irodájába,

(Sümeghy vaskereskedő házába.)

Huzás minden héten!

Ursus

a legtökéletesebb szabadalmazott borsajtó, felsőnyomással három ártétel. **Vasgerendaszervezet**, legmagasabb nyomó képesség, a törköly egy darabban leemelhető; a mint vasrészekkel nem érintkezik ezáltal a bor megfeketedése kizárva. — Könnyű kezelés kevés munkaerővel,

Honi gyártmány, szőlészeti, borászati és pincészeti cikkekről, valamint, vadászfegyverekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen és bérmentve. — Lőpor árusítás. 416.x 8.

Tóth Gyula vas nagykereskedő Debrecen.

Zalai Márk tanár

3 havi könyvviteli szaktanfolyama

felelősek számára.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget miszerint az annyira kedvelt, mert célszerűnek bizonyult 3 havi könyvviteli tanfolyamot gyönyörű irással, levelezéssel, váltóismével, keresk. számtannal **f. évi szeptember 3-án ujjonnan megnyitóm.** Vannak nappali és esti csoportok. **Beiratás naponta 10-12 ig** (Városi bérpalota 2. szám, III. kapu, 2. emelet.) — **Tanúij 50 korona.** — Több ezerre menő tanítványaim legelőkelőbb, legjövendősebb, állásokban világosan bizonyítják, hogy boldogulás és haladás jelen és jövő egyesegyedül a solid, az értelmes a nemesítő munkáé.

A Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank

a takarékoságot elősegítendő

mindenkinek, ki betevőink sorába lépni hajlandó,

egy acélból készült, csinos

Takarék-gyűjtő szekrényeket

ad kölcsön, ha első betétként 5 koronát fizet be, mely összeg a betevő tulajdonát képezi és betéti könyvet kap róla és kamatozik.

A takaréék-gyűjtő szekrényeket

zárva kézbesítjük feleinknek és csak egyedül mi nyithatjuk ki; szükséges tehát, hogy havonként legalább egyszer elhozzák azt hozzánk, hogy az összegyűlt legkisebb összegeket is átvegyük és kamatoztatás véget a betétkönyvbe bejegyezhessek,

Ha csak 20 fillért becsusztat naponta a perselybe, csodálkozni fog, hogy mily összegre nő az rövid 5 év alatt is
Tájékozással szolgáljon a következő táblázat:

	Tőke	Kamat	Összesen
20 fillér naponként 5 év alatt növekedik	365.—	37.98	402.08
40 " " " " " "	730.—	75.96	805.96
60 " " " " " "	1095.—	113.94	1208.94
80 " " " " " "	1460.—	151.92	1611.92
1 kor. " " " " " "	1825.—	189.90	2014.90
2 " " " " " "	3650.—	370.80	4029.80

Kérjen tehát ily

Takarék-perselyt

a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Banktól.

A perselyek az Iparbank kirakataiban láthatók.

Az iskolai év kezdete alkalmából ajánljuk dusan felszerelt raktárunkat a t. szülők szives figyelmébe;

Fiu és Férfi ingek, lábravalók, harisnyák, nyakkendők, peplanok, madráczok és flanell takarók

nagy választékban.

Feltűnő olcsó szabott árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

Vászon, Divat és Szőnyegáruház
DEBRECZEN, ROZSA UTCZA.

432--x--16

November 1-ére kiadó.

Az I-ső emeleten hat szoba, a II-ik emeleten négy szoba, az udvari lakásban 5 szoba, továbbá az udvaron egy 4 szobás lakás, mely iroda helyiségnek is alkalmazható, hozzá tartozó mellék helyiségekkel, végre 1 üzlethelyiség kiadó.

Értekezhetni a fő piacon Rannunkel H. és fia posztó nagy kereskedésében.

Legjobb szabású

glace, svéd és szárvasbőr
keztük

Schön Sándor

keztük, kötszer és orvosi műszertárban

DEBRECEN,

Piac-u. 12. (Stenczinger-ház.)

Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil féle viasz kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

KONTSEK GÉZA cégnél DEBRECEN.

A legjobb arcz-
szépsítő szer a

SERAIL-ARCZKENOCS,

mely az arczot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Kitűnő toillet szappanok a kenőcs használatához

Epe-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor három színben, fehér, rózsás és krém.

1 doboz ára 1 korona.

Szerail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerertárában Aradon Szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerertárban

Egy tégely ára

1 kor. 4 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Kitűnő

méz édes csemege

szőlőt

ajánl 5 kg-os kosarakban 1 frt. 10 kr. kilója 24 kr.

Paczelt János

mag és virág kereskedő

Debrecen.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák

legelőnyösebb bevásárlási forrása

Neumann M.

cs. és kir. udvari ruha szállító

Debrecen, Piac-utca 51. sz.

Magy. kir. főpostával szemben.

337-30-4